
Rolnummer 332

Arrest nr. /91
van 21 november 1991

A R R E S T

In zake : het beroep ingesteld bij verzoekschrift van 8
okto-ber 1991 door Nicole BRACHER, François LEENDERS en Jac-
ques DELBOUILLE

Het Arbitragehof, beperkte kamer,

samengesteld uit voorzitter I. PETRY
en de rechters-verslaggevers P. MARTENS en L.P. SUETENS,
bijgestaan door griffier H. VAN DER ZWALMEN,

wijst na beraad het volgend arrest :

*

*

*

I. ONDERWERP VAN HET BEROEP

In een verzoekschrift, aan het Hof gezonden bij ter post aangetekende brief van 8 oktober 1991, vorderen Nicole BRACHER, huisvrouw, woonachtig te 6560 Hantes Wihéries (Erquelinnes), rue d'En-Bas, 39, François LEENDERS, arbeider bij de N.M.B.S., woonachtig te 6560 Hantes Wihéries (Erquelinnes), rue d'En-Bas, 7, en Jacques DELBOUILLE, gepensioneerd grafdelver, woonachtig te 6560 Hantes Wihéries (Erquelinnes), rue d'En-Bas, 13, de vernietiging van artikel 12 van de wet van 30 juli 1991 tot wijziging van het Kieswetboek. In ondergeschikte orde vorderen zij de vernietiging van het woord "politieke" dat driemaal voorkomt in de eerste paragraaf van artikel 12 van de wet van 30 juli 1991.

II. DE RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Bij beschikking van 9 oktober 1991 heeft de voorzitter in functie de leden van de zetel aangewezen conform de artikelen 58 en 59, tweede en derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

Met toepassing van artikel 71, eerste lid, van de voormelde bijzondere wet op het Hof, hebben de rechters-verslaggevers op 24 oktober 1991 aan de voorzitter te kennen gegeven dat zij ertoe zouden kunnen worden gebracht aan de beperkte kamer van het Hof voor te stellen een arrest van niet-ontvankelijkheid te wijzen.

In overeenstemming met artikel 71, tweede lid, van de organieke wet op het Hof, is van de conclusies van de

rechters-verslaggevers aan de verzoekers kennis gegeven bij ter post aangetekende brieven van 28 oktober 1991, die op 29 oktober 1991 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

De verzoekers hebben een memorie met verantwoording neergelegd bij ter post aangetekende brief van 5 november 1991, die op 6 november 1991 ter griffie is ontvangen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 62 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. IN RECHTE

1. In hun geding inleidende akte verklaren de verzoekende partijen dat zij in hun persoonlijke naam beroep instellen, in hun hoedanigheid van oprichters van de "parti calviniste belge" waarvan de statuten eerlang in het Belgisch Staatsblad zullen worden bekendgemaakt.
2. Zij staven hun belang met erop te wijzen dat zijzelf en hun partij "kandidaten voordragen voor de provincieraadsverkiezingen in Henegouwen en kandidaten wensen voor te dragen voor de Kamer in dezelfde provincie maar niet in een zelfde arrondissement". Vanuit dat uitgangspunt dragen ze de volgende grieven voor, die hun belang zouden raken :
 - a) "De bestreden norm ontnemt hun het recht gratis de kiezerslijsten te verkrijgen omdat zij geen politieke maar een religieuze partij zijn". Verzoekers leiden dit af uit het feit dat de bestreden bepaling spreekt van "politieke partij",

terwijl zij het godsdienstig karakter van hun partij bevestigen. Zij geven ook aan dat hun partij niet overeenstemt met de kwalificatie van "politieke partij", afgeleid uit artikel 1 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de

beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen : volgens dat artikel zouden kandidaten voor de mandaten van volksvertegenwoordiger en senator in elk kiesarrondissement van een Gemeenschap of een Gewest moeten worden voorgedragen, aan welke voorwaarde de partij van de verzoekers niet voldoet.

b) In de arrondissementen waarin de verzoekers alleen voor de provincieraads-, en niet voor de parlamentsverkiezingen zouden opkomen, hebben ze geen recht op het kosteloos verkrijgen van de kiezerslijsten.

3. Artikel 12 van de wet van 30 juli 1991, dat het onderwerp is van het beroep, vervangt artikel 17 van het kieswetboek door een nieuwe tekst betreffende de voorwaarden voor de afgifte van exemplaren of kopieën van de kiezerslijst. Het artikel bepaalt o.m. : "elke politieke partij kan kosteloos twee exemplagen of afschriften van deze lijst krijgen, voor zover ze een kandidatenlijst, voor de Kamer of voor de Senaat, indient in het kiesarrondissement waar de gemeente ligt bij welke de aanvraag om afgifte van de lijst is ingediend (...)".

Artikel 26 van dezelfde wet voegt artikel 107 octies in het kieswetboek in dat bepaalt : "artikel 17 is van

overeenkomstige toepassing op de provincieraadsverkiezingen".

4. Ten aanzien van de eerste grief van verzoekende partijen betreffende hun belang (zie nr.2, a, hierboven), achten de verzoekende partijen zichzelf en de partij die zij verklaren te hebben opgericht ten onrechte door de bestreden bepaling uitgesloten van het recht kosteloos

exemplaren of kopieën van de kiezerslijsten te verkrijgen. De uitdrukking "politieke partij" in het nieuwe artikel 17 van het kieswetboek slaat op elke formatie die een lijst van kandidaten in een arrondissement indient. Het begrip staat los van de wijze waarop die formaties zichzelf kwalificeren; de omstandigheid dat de verzoekende partijen hun partij een religieus karakter geven, brengt de partij niet buiten de toepassing van de bestreden bepaling. De definitie van "politieke partij" in artikel 1 van de wet van 4 juli 1989 geldt volgens de begintekst van dat artikel enkel "voor de toepassing van (deze) wet" en dus niet voor de bestreden bepaling.

5. Ten aanzien van de tweede grief van de verzoekers betreffende hun belang is het onjuist te stellen dat, in het geval dat zijzelf of hun partij in een arrondissement slechts voor de provincieraadsverkiezingen zouden opkomen, zij niet op de kiezerslijsten recht zouden hebben. Het nieuwe artikel 107 octies van het kieswetboek werd door artikel 26 van de wet van 30 juli 1991 in het kieswetboek juist ingevoegd om aan gelijkaardige belangen als die door de verzoekers uiteengezet, tegemoet te komen
- (Amendement nr.6 op het ontwerp van wet, Kamer,

Gedr.St., 1990-1991, nr. 1597/4, p.3; verslag aan de Kamer, ibid., nr. 1597/5, p.16, in fine, p.17, in limine, en p.20 (onder "Art.6").

6. In hun memorie met verantwoording schrijven de verzoekers dat hun beroep "van bij de aanvang werkelijk zonder voorwerp was" maar zij roepen een nieuw middel in afgeleid uit de door de bestreden bepaling aan hen opgelegde verplichting om aan de betrokken gemeenten een aangetekend schrijven te zenden om de kiezerslijsten te verkrijgen, wat een uitgave van 114 F. per zending meebrengt. Zij oordelen dat die verplichting een belangrijke hinderpaal vormt voor de financiën van hun partij waarop de fiskale vrijstelling van giften, die in de wetten van 1 augustus 1985 en van 4 juli 1989 is voorzien, niet van toepassing is. Zij besluiten daaruit dat zij het slachtoffer zijn van een discriminatie ten aanzien van de grote partijen die van die wetten genieten en dat die discriminatie strijdig is met de artikelen 6, 6bis en 112 van de Grondwet "omdat de verzoekers materieel verhinderd worden op aannemelijke wijze hun kandidaturen in de verschillende verkiezingen te laten gelden omwille van hun armoede in de eerste plaats, en omwille van het feit dat zij een godsdienstige minderheid zijn, anderzijds".
7. Naar luid van artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof vermeldt het verzoekschrift waarbij een beroep tot vernietiging bij het Hof wordt ingesteld "het onderwerp van het beroep en bevat (het) een uiteenzetting van de feiten en middelen". Het Hof vermag geen acht te slaan op een nieuw middel dat is ingevoegd in de bij artikel 71, tweede lid, van dezelfde wet voorziene memorie met verantwoording.
8. Zelfs in de veronderstelling dat het in de memorie met verantwoording ontwikkelde middel zou worden aangezien

als impliciet vervat in de in het verzoekschrift uiteengezette middelen, dan nog zou het het belang van verzoekers bij hun beroep niet kunnen vestigen. Artikel 12 van de wet van 30 juli 1991 maakt immers op zichzelf geen enkel onderscheid tussen de partijen. Het verschil in behandeling waarvan de verzoekers zich slachtoffer achten zou voortkomen, zoals zij schrijven, uit het feit dat de door de wetten van 1 april 1985 en van 4 juli 1989 toegekende vrijstellingen geweigerd worden aan hen die aan hen giften zouden willen doen. Een dergelijk middel kan niet worden ingeroepen om te laten blijken van een belang bij de vernietiging van artikel 12 van de wet van 30 juli 1991.

OM DEZE REDENEN

Het Hof, beperkte kamer

Met eenparigheid van stemmen

verklaart het beroep kennelijk onontvankelijk.

Aldus uitgesproken in het Frans, het Nederlands en het Duits, conform artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof op de openbare terechtzitting van 21 november 1991.

De griffier,

De Voorzitter,

H. VAN DER ZWALMEN

I. PETRY